

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 8. juni 2006
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2005-5410-0028
Dok.: CAG40593

Bidrag til samlenotat for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juni 2006.

Vedrørende: Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om en EF-handlingsplan for dyrebekyttelse og dyrevelfærd (2006-2010) (KOM (2006) 13 endelig)

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Resumé

Kommissionens handlingsplan for dyrebekyttelse og dyrevelfærd (2006-2010), der blev præsenteret for medlemslandene på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2006, indeholder en nærmere redegørelse for Kommissionens politiske målsætninger på dyrevelfærdsområdet i de kommende år. Herudover indeholder handlingsplanen en oversigt over de konkrete initiativer, som Kommissionen agter at fremlægge til opfyldelse af handlingsplanens politiske målsætninger. På rådsmødet den 20. februar 2006 drøftede Rådet på grundlag af et spørgeskema udarbejdet af det østrigske formandskab en række spørgsmål i relation til handlingsplanen. Handlingsplanen har endvidere været behandlet på en international dyrevelfærdskonference i Bruxelles den 30. marts 2006, som var arrangeret af det østrigske formandskab i samarbejde med Kommissionen. På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juni 2006 forventes det østrigske formandskab at sætte handlingsplanen på dagsordenen for rådsmødet med henblik på endnu en politisk drøftelse. Det er også muligt, at Rådet vil blive præsenteret for et udkast til en række konklusioner om handlingsplanen. Udkastet til konklusioner vil formentlig blive forelagt i form af formandskabskonklusioner, idet en række delegationer har givet udtryk for, at de ikke kan tilslutte sig, at Rådet på denne måde "godkender" handlingsplanen.

1. Baggrund

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 21.-22. december 2004 opfordrede Sverige Kommissionen til at udarbejde en handlingsplan for EU-samarbejdet om dyrevelfærd i de kommende år. Kommissionen lovede ved denne lejlighed, at den ville udarbejde en europæisk handlingsplan for dyrevelfærd. Handlingsplanen forventedes at være færdig i slutningen af 2005, hvor den ville blive forelagt Europa-Parlamentet og Rådet i form af en meddelelse fra Kommissionen.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-22. december 2005 orienterede Kommissionen om status for udarbejdelse af handlingsplanen. Handlingsplanen var blevet forsinket som følge af en række tekniske problemer internt i Kommissionen. Kommissionen forventede imidlertid, at handlingsplanen ville kunne præsenteres for medlemslandene og Europa-Parlamentet i begyndelsen af 2006, når den var blevet formelt godkendt i Kommissionen.

Handlingsplanen blev den 23. januar 2006 formelt vedtaget i Kommissionen, og senere samme dag havde Kommissionen lejlighed til på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2006 at præsentere den for medlemslandene.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. februar 2006 drøftede Rådet på grundlag af et spørgeskema udarbejdet af det østrigske formandskab en række spørgsmål i relation til handlingsplanen.

Et flertal af delegationerne understregede i den forbindelse behovet for at vurdere den socio-økonomiske virkning for producenter og forbrugere forud for enhver ændring af de nuværende minimumskrav. Flere delegationer var endvidere enige om, at der er behov for et solidt videnskabeligt grundlag for en ajourføring af de nuværende minimumskrav. Flere delegationer var således bekymrede for, at der vil kunne mistes markedsandele til tredjelande, hvis kravene skærpes, medmindre tilsvarende velfærdsregler gøres obligatoriske for EU's handelspartnere gennem WTO-forhandlinger. Flere delegationer gik endvidere ind for en oplysningskampagne for at informere landbrugere, detailhandlere og forbrugere bedre om dyrevelfærdsreglerne og anvendelsen deraf. Flere delegationer støttede også indførelsen af en mærkningsordning for at forbedre informationen af offentligheden. Nogle delegationer foreslog, at der indføres benchmarks for at informere offentligheden bedre om de forskellige dyrevelfærdsregler.

Kommissær Kyprianou hilste delegationernes bemærkninger velkommen. Kommissæren understregede, at nye dyrevelfærdsregler vil kunne medføre besparelser ved at forbedre dyresundhedsbetingelserne, og at dyrevelfærdsreglernes indvirkning på stigningen i produktionsomkostningerne er begrænset. Endvidere meddelte Kommissæren, at han vil forelægge et forslag

om forbud mod import af katte- og hundeskind inden udløbet af det østrigske formandskab og et forslag om dyrs velfærd under transport inden udløbet af sit mandat.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juni 2006 forventes det østrigske formandskab at sætte handlingsplanen på dagsordenen for rådsmødet med henblik på endnu en politisk drøftelse. Det er også muligt, at Rådet vil blive præsenteret for et udkast til en række konklusioner om handlingsplanen. Udkastet til konklusioner vil formentlig blive forelagt i form af formandskabskonklusioner, idet en række delegationer har givet udtryk for, at de ikke kan tilslutte sig, at Rådet på denne måde "godkender" handlingsplanen.

2. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

3. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

4. Formål og indhold

4.1. Indledning

Ifølge handlingsplanen er Kommissionens primære mål med planen:

- at lægge en mere klart defineret kurs for Fællesskabets indsats for at beskytte dyr og dyrs velfærd de kommende år,
- fortsat at fremme høje dyrevelfærdsnormer i EU og på internationalt plan,
- at sikre en mere effektiv koordinering af de eksisterende ressourcer og at afdække de fremtidige behov,
- at støtte ny udvikling inden for forskning i dyrevelfærd og at fortsætte indsatsen for at fremme anvendelsen af princippet om begrænsning, forfining og erstatning (med alternative metoder) af dyreforsøg og
- at sikre en mere konsekvent og koordineret indsats til beskyttelse af dyr og dyrs velfærd på tværs af Kommissionens politikområder, idet der også skal tages hensyn til aspekter såsom de socioøkonomiske virkninger af nye foranstaltninger.

Det fremgår endvidere af handlingsplanen, at ovenstående mål er fastsat på baggrund af de erfaringer, Kommissionen har med at planlægge, forberede og forhandle diverse dyrevelfærdsinitiativer, såvel internt i Kommissionen som med medlemslandene, de forskellige EU-

institutioner og det stadig større antal aktører og internationale organisationer, der deltager i drøftelserne på dette område.

Kommissionen har bl.a. med disse mål for øje fastlagt fem hovedindsatsområder. Efter Kommissionens opfattelse kan områderne ikke ses som enkeltstående områder, idet der er en klar sammenhæng mellem områderne, hvilket dog også indebærer, at der er behov for en koordineret helhedsstrategi. Kommissionen anser endvidere perioden 2006-2010 for en passende tidsramme for de foreslåede initiativer, som vil blive fulgt af såvel løbende overvågning og evaluering af resultaterne samt den nødvendige opfølgning efter 2010, når denne den første del af EF-handlingsplanen er gennemført.

4.2. Nærmere om de fem hovedindsatsområder

4.2.1. Højnelse af de nuværende minimumsnormer for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd

Det første indsatsområde, Kommissionen har identificeret, er, at der i tråd med nye videnskabelige data og socioøkonomiske vurderinger bør ske en højnelse af de nuværende minimumsnormer for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd. Arbejdet vil kunne omfatte udarbejdelse af specifikke minimumsnormer for arter eller aspekter, der ikke er omfattet af EU-lovgivningen i dag. Der vil blive lagt særlig vægt på at udforme EU-bestemmelser, der sikrer en effektiv håndhævelse, og som tillige er i tråd med de internationale handelsregler.

Efter Kommissionens opfattelse skal Fællesskabets dyrevelfærdspolitikker være baseret på den bedste videnskabelige dokumentation, der er til rådighed, ligesom de skal tage hensyn til civilsamfundets ønsker, socioøkonomiske konsekvenser og forholdet til internationale handelspartnere og organisationer.

4.2.2. Fremme af ny forskning i dyrebeskyttelse og dyrevelfærd til støtte for den fastlagte politik samt anvendelse af princippet om begrænsning, forfining og erstatning ("reduction", "refinement", "replacement")

Kommissionen har om dette andet indsatsområde anført, at der i overensstemmelse med EF-traktatens protokol om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd vil blive taget fuldt hensyn til dyrs velfærd ved fastlæggelsen og gennemførelsen af den fastlagte politik, ligesom der skal sættes yderligere fart i arbejdet med at udvikle, validere, implementere og overvåge alternativer til dyreforsøg. Kommissionen fremhæver desuden, at der vil blive lagt vægt på at få efterkommet erklæringen om begrænsning, forfining og erstatning af dyreforsøg, som blev vedtaget i Bruxelles den 7. november 2005, og på etableringen af et handlingsprogram til gennemførelse af denne målsætning.

Der skal ifølge Kommissionen endvidere sikres en mere omfattende udveksling af synspunkter og ekspertise, og Fællesskabet vil løbende bidrage til udviklingen af dyrevelfærd som et videnskabeligt område gennem finansiering af forskning, fremme af dialog m.m.

Kommissionen foreslår i den forbindelse – og for at befordre forvaltning, højnelse og formidling af dyrevelfærdsnormer og gennemførelse af relevante socioøkonomiske undersøgelser og konsekvensanalyser – bl.a., at der oprettes et europæisk center eller laboratorium for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd og validering af alternative forsøgsmetoder. Det europæiske center eller laboratoriet kan efter Kommissionens opfattelse tildeles en mængde opgaver i forbindelse med udmøntningen af handlingsplanen, herunder også opgaver fra andre indsatsområder.

4.2.3. Indførelse af standardindikatorer for dyrevelfærd, herunder en hierarkisk klassificering af de anvendte velfærdsnormer (fra minimumsnormer til højere normer) med henblik på at fremme af udviklingen af produktions- og opdrætsmetoder, der i højere grad tilgodeser dyrenes velfærd, og at lette anvendelsen af disse i EU og på internationalt plan

For så vidt angår det tredje indsatsområde har Kommissionen anført, at der vil blive gjort en indsats for at indføre specifikke og målelige standardindikatorer for dyrevelfærd i gældende og fremtidig fællesskabslovgivning. Der skal tillige foretages en hierarkisk klassificering af indikatorerne (fra minimumsnormer til højere normer) med henblik på at fremme udviklingen af produktions- og opdrætsmetoder, der i højere grad tilgodeser dyrenes velfærd. Der vil endvidere blive udviklet et særligt markedsførings- og informationssystem, som i EU-regi skal fremme anvendelsen af sådanne højere velfærdsnormer i EU og på verdensplan. Endelig vil Kommissionen også undersøge mulighederne for en EU-mærkning på dette grundlag.

Kommissionen nævner i øvrigt dette indsatsområde som et område, hvor et europæisk center eller laboratorium for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd også kan tænkes at få en betydelig rolle som koordinator i forbindelse med en eventuel standardisering af de nævnte dyrevelfærdsindikatorer.

4.2.4. Gennemførelse af initiativer, der sikrer, at brugere og andre personer, der håndterer dyr, og befolkningen generelt i højere grad inddrages og informeres om gældende normer for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd, og at de fuldt ud forstår deres rolle i forbindelse med fremme af dyrs beskyttelse og velfærd

Kommissionen har om dette fjerde indsatsområde anført, at det f.eks. for så vidt angår landbrugsdyr vil kunne omfatte etablering af et samarbejde med detailhandlere og producenter om at

bidrage til at øge forbrugernes tillid og kendskab til landbrugernes praksis og dermed forbrugernes muligheder for at træffe informerede købsbeslutninger, ligesom der vil kunne arbejdes på at udvikle fælles initiativer på dyrevelfærdsområdet, som kan lette udvekslingen af oplysninger og anvendelsen af bedste praksis (best practice).

4.2.5. Fortsat støtte til og iværksættelse af nye internationale initiativer, der skaber øget bevidsthed og konsensus om dyrevelfærd

Det femte og sidste indsatsområde, som Kommissionen har identificeret er, at der blandt andet skal samarbejdes med udviklingslandene om at undersøge muligheder for handel baseret på dyrevenlige produktionssystemer. Fællesskabet bør også arbejde aktivt på at identificere grænseoverskridende problemer vedrørende velfærden for selskabsdyr, opdrættede dyr, vildtlevende eller andre dyr, ligesom der bør udvikles en mekanisme, der gør det muligt at takle sådanne problemer hurtigere, mere effektivt og mere konsekvent.

4.3. Oversigt over konkrete initiativer

Kommissionens handlingsplan indeholder en oversigt over planlagte foranstaltninger vedrørende dyrebeskyttelse og dyrevelfærd. Kommissionen opregner således 28 konkrete initiativer. 21 af disse 28 initiativer er ifølge Kommissionens oversigt initiativer, der allerede er iværksat, er bebudet iværksat eller skal iværksættes i henhold til specifikke fællesskabsbestemmelser.

Blandt disse kan bl.a. nævnes et initiativ til etablering af et europæisk partnerskab mellem Kommissionen og industrien til fremme af alternativer til dyreforsøg, udarbejdelse til forslag til foranstaltning som svar på befolkningens holdning til handelen med katte- og hundeskind og produkter heraf, udarbejdelsen af et forslag fra Kommissionen om brug af satellitnavigationssystemer i køretøjer som led i beskyttelsen af dyr under transport (herunder teknisk bistand fra Kommissionens Fælles Forskningscenter) og udvikling af et system for realtidsovervågning af dyrs velfærd under transport.

For så vidt angår nye initiativer, der ikke allerede er iværksat, bebudet iværksat eller skal iværksættes som følge af fællesskabsbestemmelser kan bl.a. nævnes forberedelse af oprettelsen af et europæisk center/laboratorium for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd og validering af alternative forsøgsmetoder, planlægning af den mulige etablering af en særlig informationsplatform for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd samt udformning af lovgivning om validering af driftssystemer, der anvender højere velfærdsnormer end de minimumsnormer, der er fastsat i de gældende forskrifter.

5. Europa-Parlamentets udtalelser

Handlingsplanen er sendt til Europa-Parlamentet, der i løbet af efteråret forventes at komme med en udtalelse om handlingsplanen.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Handlingsplanen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige konsekvenser.

I det omfang de initiativer, som Kommissionen omtaler i *handlingsplanen*, udmøntes i konkrete EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser, som det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at angive nærmere. Der vil imidlertid i forbindelse med Kommissionens fremlæggelse af de enkelte initiativer – i det omfang initiativet er af en sådan karakter, at der skal udarbejdes grundnotat herom – blive redegjort for gældende dansk ret på området.

7. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Handlingsplanen vil ikke i sig selv have statsfinansielle/økonomiske konsekvenser eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

I det omfang de initiativer, som Kommissionen omtaler i *handlingsplanen*, udmøntes i konkrete EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre statsfinansielle/økonomiske konsekvenser, som det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at angive nærmere.

8. Høring

Handlingsplanen *har været* sendt i høring hos: Danmarks JordbrugsForskning (Forskningscenter Foulum), Foreningen af Politimestre i Danmark, Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Rådet for Dyreforsøg, Rådet vedrørende Hold af Særlige Dyr, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL), Fødevareøkonomisk Institut (KVL), Danmarks Rederiforening, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Transport og Logistik, Danske Slagterier, Danske Speditører, Det Danske Fjerkræraad, Fagligt Fælles Forbund (3 F), Foreningen af Danske Svinekonsulenter, HTS Interesseorganisation, Kødbranchens Fællesråd, Kødgeder i Danmark, Landbrugsraadet, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Danske Svineproducenter, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landsudvalget for Heste, Landsudvalget for Svin, SamMark, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Slagteriernes Forskningsinstitut, Alle Dyrs Ret, Alternativfondet, Den Danske Dyrlægeforening, Dyrefondet, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Freja, Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsudvalg (DoSu), Gruppen for Dyrevelfærd, Hesteinternatet af 1999, Inges Kattehjem, Landsforeningen Forsøgsdyrenes Værn, Landsforeningen Komitéen mod Dyreforsøg, Landsforeningen

til oplysning om af afskaffelse af vivisektion i Danmark (LOAV), Nordisk Samfund til Bekæmpelse af Misbrug af Dyr og WSPA Danmark.

Justitsministeriet har modtaget hørings svar fra Rigspolitichefen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Dyreforsøgstilsynet (på vegne af Rådet for Dyreforsøg), Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL), Danmarks Rederiforening, Landbrugsraadet (tillige på vegne af Dansk Akvakultur, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug, Dansk Pelsdyravlerforening Danske Slagterier, Det Danske Fjerkræraad, Købranchens Fællesråd, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Landsudvalget for Heste, Landsudvalget for Svin og Mejeriforeningen), SamMark, Den Danske Dyrlægeforening, Dyrenes Beskyttelse, Dyrefondet, Dyreværnsforeningernes Samarbejdsudvalg (DoSu), Gruppen for Dyrevelfærd, Hesteinternatet af 1999, Landsforeningen Forsøgsdyrenes Værn og Landsforeningen til oplysning om af afskaffelse af vivisektion i Danmark (LOAV).

Rigspolitichefen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd har oplyst, at de ikke har bemærkninger til handlingsplanen.

Det Dyreetiske Råd hilser Kommissionens handlingsplan velkommen. Det er efter Rådets opfattelse en god idé, at der lægges en samlet plan, som kan give et overblik og danne grundlag for en prioritering af den videre indsats på området. Endvidere bemærker Rådet, at det fremgår af handlingsplanen, at der i forbindelse med initiativer til at sikre dyrevelfærden – ud over den videnskabelige dokumentation vedrørende dyrenes reaktioner – skal tages hensyn til civilsamfundets ønsker, socioøkonomiske konsekvenser og forholdet til internationale handelspartnere og organisationer. Rådet har forståelse for, at disse aspekter skal tages i betragtning. Det betyder imidlertid efter Rådets opfattelse, at realiseringen af handlingsplanens målsætninger er helt afhængig af, hvordan disse forskellige hensyn i praksis vil blive afvejet. Det kan f.eks. være af afgørende betydning, hvordan man vælger at vægte forbrugerønsker om billige fødevarer og tilhørende handelspolitiske overvejelser. Rådet finder det i den forbindelse meget positivt, at der i handlingsplanen og de dertil hørende initiativer sættes fokus på detailhandel, mærkning og forbrugeransvar. Dermed bliver det muligt mere åbent at forholde sig til de økonomiske kræfter, som i høj grad synes at bestemme, hvad der er muligt i forhold til at realisere målsætninger om øget dyrevelfærd for landbrugets dyr.

Dyreforsøgstilsynet (på vegne af Rådet for Dyreforsøg) er enig i, at ”de tre R’r” er vigtige principper, og at de bør inddrages i så vidt omfang som muligt i fastlæggelsen af EU’s politik på dyreforsøgsområdet. Da det imidlertid må forudses, at dyreforsøg fortsat vil være nødvendige i en årrække fremover, bør der efter tilsynets opfattelse ikke alene fokuseres på spørgsmålet om alternativer til dyreforsøg (replacement). Udviklingen af mindre belastende dyreforsøgsmodeller (refinement) og af modeller, hvor der anvendes færre dyr (reduction) bør tillige gives en høj pri-

oritet. Dyreforsøgstilsynet finder på den baggrund, at handlingsplanen, selv om den nævner "refinement" og "reduction", fokuserer for ensidigt på "replacement".

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) finder ligeledes, at handlingsplanen fokuserer for ensidigt på "replacement". Efter KVL's opfattelse er der allerede stor fokus på dette område, og Kommissionens handlingsplan vil således næppe ændre ret meget. Herudover bemærker KVL, at der er et stort behov for forskning i, hvorledes man objektivt kan måle husdyrenes velfærdstilstand. Udviklingen af pålidelige metoder til at vurdere dyrevelfærd vil ikke alene kunne bruges af praktiserende dyrlæger i forbindelse med deres lovfæstede ansvar for at påpege dårlig dyrevelfærd, men også af Fødevarestyrelsens medarbejdere i forbindelse med stikprøveundersøgelser og kontrol med dyrevelfærd i produktionsbesætningerne. Efter KVL's opfattelse kan udviklingen af disse metoder bedst gennemføres i et samarbejde mellem forskere inden for etologi, velfærd, epidemiologi og retsmedicin, hvorfor disse fagområder specifikt bør nævnes i handlingsplanen. Endelig bemærker KVL, at det vil være meget positivt, hvis hele handlingsplanen bliver gennemført.

Danmarks Rederiforening finder, at handlingsplanen rummer mange fremadrettede elementer, f.eks. indførelse af en mærkningsordning, undersøgelse af indikatorer for god transport af dyr m.v. Efter foreningens opfattelse er det største problem dog lige nu – set fra skibsfartens side – en manglende effektiv håndhævelse af reglerne i forbindelse med transport af dyr til søs og mere ensartede regler for indretning og operation af skibe til søtransport af dyr. Det er således ifølge foreningen i dag reelt kun Danmark og Storbritannien, som effektivt håndhæver reglerne i EU, hvilket gør markedsvilkårene vanskelige for kvalitetsoperatører. Danmarks Rederiforening finder på den baggrund, at arbejdet med effektiv håndhævelse af eksisterende regler i EU, f.eks. på skibsfartsområdet, bør have en mere fremtrædende rolle i handlingsplanen.

Landbrugsraadet (tillige på vegne af Dansk Akvakultur, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug, Dansk Pelsdyravlerforening, Danske Slagterier, Det Danske Fjerkræraad, Kødbranchens Fællesråd, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Landsudvalget for Heste, Landsudvalget for Svin (nu Dansk Svineproduktion) og Mejeriforeningen) finder det positivt, at Kommissionen har valgt at fremlægge en handlingsplan på dyrevelfærdsområdet. Efter Landbrugsraadets opfattelse vil det således være et væsentligt fremskridt for dyrenes velfærd, hvis Kommissionen formår at sikre en ensartet høj standard for dyrevelfærd i hele EU. En overordnet strategisk plan med de kommende års aktiviteter og tiltag giver ligeledes en større gennemsækelighed omkring arbejdet de kommende år, hvilket fremmer muligheden for et konstruktivt arbejde for alle parter.

For så vidt angår indsatsområde 1 om højnelse af de nuværende minimumsnormer finder Landbrugsraadet, at det bør være et klart mål i handlingsplanen, at der ved hjælp af harmoniserede bestemmelser sikres ens produktionsbetingelser i alle medlemslandene, og at det sikres, at bestemmelserne reelt bliver implementeret i alle medlemslande, og det på ensartet måde, inden Kommissionen iværksætter nye initiativer. Landbrugsraadet finder endvidere, at det er en helt

central forudsætning for en hensigtsmæssig regulering af området, at nye tiltag er baseret på videnskabelige data, samtidig med at man sørger for at inddrage socioøkonomiske vurderinger. Herudover bemærker Landbrugsraadet, at alle erfaringer viser, at den vigtigste faktor for god dyrevelfærd er management, og at der derfor bør fokuseres herpå gennem krav til uddannelse og rådgivning. Dette er af væsentlig større betydning end den detailregulering af produktionssystemer, som er kendetegnende for de fleste områder, hvorfor der bør være mindre detailregulering i fremtiden. Landbrugsraadet har endvidere noteret sig, at det i handlingsplanen er anført, at den økologiske produktion arbejder ud fra en målsætning om en høj standard, hvorfor den bør benyttes som pejlemærke for den højeste standard for dyrevelfærd. Ifølge Landbrugsraadet finder der imidlertid også dyrevelfærdsproblemer i økologisk produktion, hvorfor det ikke er hensigtsmæssigt at udnævne en produktionsform til facitliste for højest mulig standard, da der er flere forskellige måder at opnå en høj dyrevelfærd på.

Landbrugsraadet finder Kommissionens initiativer til styrkelse af forskningsområdet (indsatsområde 2) for væsentlig og støtter initiativerne om en større koordinering af de nuværende ressourcer og sikring af det fremtidige ressourcebehov på området. Med hensyn til forslaget om oprettelse af et europæisk center for dyrevelfærd, bør det efter Landbrugsraadets opfattelse overvejes, om ikke EU burde være mere visionær i retning af et globalt center, der kan bidrage til den internationale håndtering af de problemer, der er i relation til dyrevelfærd og hermed underbygge arbejdet i OIE¹ og i relation til eventuelle bilaterale aftaler.

For så vidt angår indsatsområderne 3 og 4 bemærker Landbrugsraadet, at tidligere erfaringer entydigt peger på, at øget information af forbrugerne om produktionsforhold, bl.a. ved mærkning, alene er relevant i forhold til en ganske begrænset andel af produktionen og markedet. Derfor kan og må informations- og mærkningsstrategi ikke stå alene i forhold til sikring af erhvervets fremtidige konkurrenceevne i forhold til tredjelande, hvor der produceres med væsentlig ringere dyrevelfærd. Det er endvidere efter Landbrugsraadets opfattelse helt afgørende, at en mærkningsordning baseres på fælles objektive kriterier, som er baseret på en dokumenteret viden om dyrevelfærdsmæssige forhold. Ligeledes anses det for helt afgørende, at det er en EU-ordning, hvor der kan være fælles produktdefinitioner for alle lande, f.eks. i stil med ægområdet, eller hvor virksomheder kan få godkendt egne produktkategorier til markedsføring med bedre dyrevelfærd. EU kan stille en mærkningsordning til rådighed, men det er helt afgørende, at udviklingen af produkter med højere standarder er markedsdrevet, og ikke nationalt eller EU-styret.

Endelig finder Landbrugsraadet for så vidt angår indsatsområde 5, at EU har meget høje standarder for dyrevelfærd i forhold til tredjelande, hvilket på mange områder har sat den europæiske produktion under pres. Landbrugsraadet anser det derfor for at være det højest prioriterede område, at Kommissionen opruster på det internationale arbejde i forbindelse med handel med

---

¹ Office International des Epizooties (OIE) (Den Internationale Organisation for Dyresundhed).

produkter fra tredjelande. Landbrugsraadet er i den forbindelse enig med Kommissionen i, at OIE er det forum, hvor der kan opnås global anerkendelse af dyrevelfærd, og derfor bør arbejdet i denne organisation prioriteres højt, ligesom Kommissionen herudover bør fortsætte de bilaterale forhandlinger med tredjelande.

SamMark finder, at der skal gælde de samme regler på hele EU-området. Organisationen kan endvidere kun bifalde, at man også søger at højne dyrevelfærden internationalt. Endvidere finder SamMark, at det er vigtigt, at det sikres, at den opfølgende undersøgelse af forbrugernes holdning, som Kommissionen har planlagt skal finde sted i 2006, sker på baggrund af et repræsentativt udsnit af forbrugerne og ikke alene baseres på et spørgeskema på Internettet, som alle kan besvare.

Den Danske Dyrlægeforening hilser Kommissionens handlingsplan velkommen.

Dyrenes Beskyttelse hilser det velkomment, at dyrevelfærd formelt anerkendes som en hjørnesten i EU's officielle politik. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse er det endvidere positivt, at der i handlingsplanen lægges op til en opstramning af de gældende minimumskrav for dyrevelfærd, og at der skal fastsættes minimumskrav for de dyrearter, der ikke er dækket af nuværende lovgivning. Dyrenes Beskyttelse finder det i den forbindelse helt afgørende, at reglerne på området fortsat fastsættes i form af minimumsdirektiver, idet Danmark på denne måde bevarer muligheden for at beholde eller indføre skærpede regler for dyrevelfærd. Minimumsregler skal fungere som en løftestang og ikke en sovepude, og derfor støtter Dyrenes Beskyttelse et velfærdsmærke, hvis der er tale om reel velfærdsproduktion, der går markant længere end de nationale minimumsregler.

Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse er det derimod helt uacceptabelt og lidt af et paradoks, at handlingsplanen slet ikke nævner de lange dyretransporter, som er et af de store velfærdsproblemer, som er opstået som følge af EU's indre marked og fjernelsen af de veterinære grænser. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse indebærer dyretransporterne så mange velfærdsproblemer, at EU's handlingsplan for dyrevelfærd er nødt til at forholde sig til transporterne for at være troværdig. Det er således bydende nødvendigt, at handlingsplanen suppleres med konkrete initiativer på dyretransportområdet, og Dyrenes Beskyttelse opfordrer til, at den officielle danske holdning om maksimum otte timers transport indføres i handlingsplanen.

For så vidt angår konkrete initiativer finder Dyrenes Beskyttelse, at handlingsplanen desværre bærer meget præg af hensigtserklæringer frem for konkrete initiativer, og hovedparten af de planlagte foranstaltninger vedrørende dyrebekyttelse og dyrevelfærd er initiativer, som allerede er bestemt af gældende direktiver og forordninger. Der er derfor efter foreningens opfattelse behov for at erstatte hensigtserklæringerne med konkrete initiativer, der medfører bedre dyrevelfærd.

færd. Foruden dyretransporterne er det ifølge Dyrenes Beskyttelse også nødvendigt at få stoppet produktionen af foie gras og lyst kalvekød i EU, og at få indført et EU-forbud mod import af katte- og hundeskind.

Dyrenes Beskyttelse finder endvidere for så vidt angår dyreforsøgsområdet, at det center/laboratorium for dyrevelfærd, som er foreslået oprettet i handlingsplanen, passende kan placeres i Danmark, da der her i landet er den fornødne faglige kapacitet og den politiske opbakning omkring centerets arbejde. Dyrenes Beskyttelse finder det endvidere positivt, at Kommissionen i handlingsplanen fokuserer meget på dyreforsøg og alternativer til dyreforsøg. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse er det imidlertid nødvendigt at udvide strategien til også at inkludere et behovskriterium, således at der skal være et dokumenteret samfundsmæssigt behov for det produkt, som kemikaliet eller stoffet skal anvendes til, som betingelse for at gennemføre et dyreforsøg.

Dyrefondet hilser Kommissionens handlingsplan, herunder ikke mindst oversigten over de konkrete initiativer, som Kommissionen agter at fremlægge til opfyldelse af de politiske målsætninger, samt tidsplanen for den forventede vedtagelse af de enkelte initiativer, velkommen. Dyrefondet finder det imidlertid yderst beklageligt, at et totalt stop af dyretransporter over lange afstande ikke er medtaget i handlingsplanen. Efter Dyrefondets opfattelse bør et forbud mod de urimelige og unødvendige dyretransporter over 8 timer (500 kilometer) derfor medtages i handlingsplanen. Dyrefondet henviser i den forbindelse til, at Kommissionen allerede har vedtaget at fjerne eksportstøtten til eksport af levende dyr til bl.a. Mellemøsten.

Dyreværnsforeningernes Samarbejdsudvalg (DoSu) finder det særdeles positivt, at dyrevelfærd har fået en mere fremtrædende plads i Kommissionens arbejde. Det er dog samtidig organisationens opfattelse, at handlingsplanen næppe kan nå sine politiske målsætninger, uden at de enkelte initiativer følges op af konkrete tiltag og de nødvendige økonomiske ressourcer.

Gruppen for Dyrevelfærd hilser Kommissionens handlingsplan velkommen. Efter organisationens opfattelse er der behov for, at EU hurtigst muligt sætter ind med lovgivning, der kan forhindre, at dyr lider på grund af økonomiske, religiøse, kulturelle, vanebundne synspunkter og aktiviteter, herunder f.eks. forbud mod at transportere slagtedyrlængere end til nærmeste slagteri, rituelle slagtninger, halekupering, tvangsfodring (foie gras), arrangerede kampe mellem dyr og mennesker (tyrefægtning), arrangerede kampe mellem dyr, dyr i cirkus samt næbtrimning. For så vidt angår forsøgsdyr finder Gruppen for Dyrevelfærd, at handlingsplanen kan være en hjælp. Dette kræver dog efter organisationens opfattelse, at der i handlingsplanen stilles krav til medlemslandene om, at de skal erstatte forsøg med dyr med andre alternativer. For så vidt angår indførelse af en EU-mærkningsordning og forbrugeradfærd bemærker Gruppen for Dyrevelfærd, at mærkning alene ikke medfører dyrevelfærd. Et mærke bør derfor indeholde fotografier af de forhold, hvorunder dyrene lever og dør. Hvis ikke mærket ikke kommer til at indeholde

ærlige og fyldestgørende informationer omkring dyrenes leveforhold, herunder måden hvorpå de er blevet transporteret og slagtet, vil det være vildledende. Omvendt vil et mærke indeholdende alle disse informationer efter organisationens opfattelse måske blive for komplekst for forbrugerne. Gruppen for Dyrevelfærd finder på den baggrund ikke, at forbrugerne skal bære det fulde ansvar for dyrevelfærd.

Hesteinternatet af 1999 hilser Kommissionens handlingsplan velkommen og bifalder især handlingsplanens intentioner om, at fællesskabets dyrevelfærdspolitikker skal være baseret på den bedste videnskabelige dokumentation, der er til rådighed. Det er dog i forbindelse efter foreningens opfattelse vigtigt at sikre, at forskningen er af tilstrækkelig høj kvalitet, og der bør i den forbindelse navnlig fokuseres på grundforskningen, som kan samle eksisterende viden til forståelse. Foreningen kræver endvidere, at der i EU-regi bliver taget initiativ til et forbud mod rituelle slagtinger (påbudt mærkning af importeret kød fra dyr, der er rituelt slagtet), forbud mod at eksportere levende slagtedyrr over grænserne, forbud mod pelsindustri (er ifølge foreningen forbudt i England, Wales, Skotland og Nordirland), forbud mod import af og handel med katte- og hundeskind, forbud mod brug af forsøgsdyr (kosmetik- og medicinalindustri, etc.), forbud mod anvendelse af dyr i pornoindustrien (det bør ifølge foreningen fastslås, at sodomi er ulovligt), forbud mod handel med levende dyr på markedspladser, forbud mod at medbringe levende dyr til kommerciel brug ved by- og markedsfester (f.eks. "levende karruseller", hvor ponyer bruges til at gå rundt og rundt), forbud mod foie gras, forbud mod import af uld fra får, der har været udsat for mulesing², forbud mod at plukke fjer og dun fra levende fugle til pude og dyneindustrien, forbud mod dyr i cirkus (især store rovdyr, elefanter og aber), forbud mod kulturel betinget misbrug af dyr, f. eks. tyrefægtning, hunde- og hanekampe, forbud mod import og handel med eksotiske dyr. Der er desuden behov for, at der sker en effektiv kontrol og håndhævelse af reglerne. Endelig henleder foreningen for så vidt angår Kommissionens overvejelser om udarbejdelse af specifikke minimumsregler for arter eller aspekter, der ikke er omfattet af EU-lovgivningen i dag, opmærksomheden på æsler.

Landsforeningen Forsøgsdyrenes Værn finder det påfaldende, at mange af listens initiativer er udtryk for i forvejen planlagte revisioner af eksisterende lovgivning, men allerede i det omfang, at handlingsplanen fungerer som en køreplan i den sammenhæng, må det efter foreningens opfattelse betragtes som nyttig. Efter foreningens opfattelse er det i den forbindelse imidlertid vigtigt at notere sig, at Kommissionen nu også overvejer at foreslå detaljeret lovgivning for arter, som der ikke i øjeblikket er lovgivet specifikt om.

Ifølge Forsøgsdyrenes Værn vil den foreslåede mærkningsordning komme til at afhænge af kvaliteten af de kriterier, systemet skal bygge på. Principielt er forslaget i høj grad værd at satse på, da det åbner nye perspektiver i retning af dyrevelfærd og forbrugervalg, samtidig med at det

---

² Meget tæt klipning af dyret.

giver landbrugserhvervet – nationalt og internationalt – en mulighed for at konkurrere på kvalitet, der er baseret på videnskabelige og alment anerkendte kriterier.

For så vidt angår dyreforsøg bemærker foreningen, at den med allerstørste interesse imødeser revisionen af dyreforsøgsdirektivet samt implementeringen i EU af de retningslinjer for forsøgsdyrs pasning og de forhold, de opbevares under, som er færdiggjort i september 2004 inden for rammerne af Europarådets dyreforsøgskonvention. Herudover gør foreningen opmærksom på, at med hensyn til handlingsplanens initiativer vedrørende et partnerskab mellem Kommissionen og industrien om alternativer til dyreforsøg, har der i ECVAM-regi igennem længere tid foregået en del på dette område i EU. Foreningen finder på den baggrund, at et nyt initiativ på dette punkt kun giver mening i det omfang, at der er tale om en styrkelse af det eksisterende samarbejde.

For så vidt angår forberedelse af et europæisk center for dyrevelfærd finder Forsøgsdyrenes Værn, at man bør tænke sig grundigt om. ECVAM's indsats gavner ikke blot dyr og brugen af de alternative metoder, som institutionen leverer i kraft af slidsom videnskab, kvalitetsforbedrer samtidig beskyttelsen af mennesker og miljø. Validering af alternative metoder er frem for alt en uafhængig proces, hvis eneste hensyntagen gælder kvalitet og pålidelighed. Foreningen finder på den baggrund ikke, at det vil være en fordel at flytte ECVAM fysisk eller administrativt. Endelig bemærker Forsøgsdyrenes Værn om et eventuelt centers opgaver, at der især er brug for aktiviteter som oplysning om, hvad EU gør for dyr via lovgivning og i øvrigt. Det samme gælder information, som kan fremme offentlighedens forståelse af og respekt for EU-lovgivningen.

Landsforeningen til oplysning om afskaffelse af vivisektion i Danmark (LOAV) betragter handlingsplanen som et absolut minimum og bedre end ingenting.

Handlingsplanen har endvidere været drøftet på et møde den 1. februar 2006 i Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr, der består af repræsentanter fra Dyreværnsrådet, Det Dyretiske Råd, Fødevarestyrelsen, Danmarks JordbrugsForskning (Foulum), Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL), Landbrugsraadet, Landsudvalget for Svin (nu Dansk Svineproduktion) Kødbranchens Fællesråd, Det Danske Fjerkræraad, Danske Slagterier, Dansk Kvæg, Slagteriernes Forskningsinstitut, Den Danske Dyrlægeforening, Dyrenes Beskyttelse, Dansk Pelsdyravlerforening, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Søfartsstyrelsen, Dansk Transport og Logistik og Danmarks Rederiforening.

Komitéen hilste på mødet Kommissionens handlingsplan velkommen. Der var blandt komiteens medlemmer endvidere generel enighed om, at handlingsplan bør fokusere mere på transport af dyr.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser overordnet set initiativet til en europæisk handlingsplan på dyrevelfærdsområdet velkommen.

Efter regeringens opfattelse er det positivt, at Kommissionen vil fokusere på en generel højnelse af minimumsnormerne for dyrevelfærden i EU (indsatsområde 1).

Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at eksisterende regler til enhver tid er baseret på de nyeste videnskabelige forskningsresultater. Kun på den måde sikres det, at reglerne er både nødvendige og rigtige set ud fra en dyrevelfærdsmæssig synsvinkel.

Regeringen kan endvidere støtte, at der i EU-regi udarbejdes regler for dyrearter, som indtil nu ikke har været omfattet af fællesskabslovgivningen. Det afgørende i denne sammenhæng bør imidlertid være, at der er behov for sådanne regler. Det vil som oftest være tilfældet, hvor der er tale om en intensiv form for landbrug, idet risikoen for velfærdsproblemer erfaringsmæssigt er størst hos produktionsdyrene.

Efter regeringens opfattelse bør fokus inden for dette indsatsområde således især være rettet mod produktionsdyrene.

Ved siden af udarbejdelsen af ny fællesskabslovgivning er det efter regeringens opfattelse samtidig yderst vigtigt at fokusere på, at den eksisterende lovgivning bliver håndhævet, og at håndhævelsen sker på en ensartet måde i alle EU's medlemslande.

Regeringen finder det endvidere positivt, at Kommissionen vil arbejde for fremme af ny forskning, herunder i alternativer til dyreforsøg (indsatsområde 2).

Ligeledes kan initiativet om indførelse af standardindikatorer for dyrevelfærd (indsatsområde 3) på sigt efter regeringens opfattelse påvirke dyrevelfærden positivt ved, at producenterne vælger produktionsformer, der i højere grad tilgodeser dyrenes velfærd.

Regeringen kan endvidere støtte iværksættelsen af informationsinitiativer for EU's befolkninger og personer, der håndterer dyr (indsatsområde 4), samt iværksættelsen af nye internationale initiativer for at skabe øget bevidsthed om dyrevelfærd (indsatsområde 5), idet øget fokus på dyrebeskyttelse og dyrevelfærd vil kunne påvirke lovgivningsprocessen i EU – og dermed fastlæggelsen af nye normer og standarder for dyrevelfærd – i positiv retning.

For så vidt angår oversigten over de konkrete initiativer, som Kommissionen opregner i handlingen, må regeringen dog konstatere, at 21 af de 28 konkrete tiltag, er initiativer, som enten allere-

de er iværksat, er bebudet iværksat, eller skal iværksættes i henhold til specifikke fællesskabsbestemmelser.

Handlingsplanens initiativer kan dermed ikke udelukkende tilskrives Kommissionen som helt nye tiltag, men synes primært at have karakter af en opsamling af de initiativer, som Kommissionen allerede har planlagt.

Herudover giver oversigten over de konkrete initiativer efter regeringens opfattelse anledning til følgende mere specifikke bemærkninger:

Regeringen har i en række sammenhænge tilkendegivet sin holdning til reglerne om transport af dyr, ligesom også Folketinget og dets udvalg har behandlet spørgsmålet ved flere lejligheder og herunder pålagt regeringen at arbejde for ændringer af reglerne på specifikke områder.

Den 22. december 2004 vedtog et flertal af EU's medlemslande et forslag til en ny forordning om beskyttelse af dyr under transport³, der skal anvendes fra den 5. januar 2007. Danmark stemte som det eneste medlemsland imod. Årsagen hertil var, at man fra dansk side bl.a. fandt, at de to områder, som et flertal af medlemslandene havde besluttet ikke skulle ændres med den nye forordning ("transporttid" og arealkrav), er de to områder, hvor forbedringer ville have haft en endog særdeles stor indflydelse på beskyttelsesniveauet i forbindelse med reglerne om transport af dyr. Herudover fandt Danmark ikke, at forordningsforslaget var at betragte som udelukkende dyrevelfærdsmæssige forbedringer sammenlignet med det eksisterende direktiv.

Fra dansk side må det fortsat anses at være af væsentlig betydning for dyrevelfærden ved transport af dyr, at beskyttelsesniveauet i de EU-retlige regler hæves, og at der sikres en bedre og mere effektiv kontrol ved overholdelsen af reglerne ved grænseoverskridende transporter.

På den baggrund havde Danmark gerne set, at transport af dyr var blevet et af de områder, som Kommissionen i de kommende år, særligt ville fokusere på.

Handlingsplanen indeholder imidlertid på nuværende tidspunkt kun et enkelt konkret initiativ på området transport af dyr. Ifølge oversigten over konkrete initiativer vil Kommissionen således i 2007 fremlægge et forslag om brug af satellitnavigationssystemer i køretøjer som led i beskyttelsen af dyr under transport og udvikling af et system for realtidsovervågning af dyrs velfærd under transport.

---

³ Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbudne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EØF og forordning (EF) nr. 1255/97.

Fra dansk side *har* man under de politiske drøftelser af *handlingsplanen* arbejdet for, at handlingsplanen kommer til at indeholde flere initiativer på transportområdet.

Det skal i den forbindelse nævnes, at efter regeringens opfattelse var det mest interessante udbytte af den dyrevelfærdskonference, som det østrigske formandskab i samarbejde med Kommissionen afholdt i Bruxelles den 30. marts 2006, at man fra Kommissionens side bekræftede det af Kommissær Kyprianous på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. februar 2006 oplyste om, at Kommissionen arbejder på et initiativ på området transport af dyr.

Hvad der er langt mere positivt er, at Danmark har noteret sig, at et af de andre konkrete initiativer, som Kommissionen agter at fremlægge allerede i år, er et ”forslag til foranstaltning som svar på befolkningens holdning til handelen med katte- og hundeskind og produkter heraf”.

I Danmark har man gennemført et indførselsforbud på nationalt plan (lov nr. 390 af 28. maj 2003 om forbud mod erhvervsmæssig indførsel og produktion af samt handel med skind og skindprodukter fra hunde og katte). Loven trådte i kraft 1. oktober 2003.

Det er imidlertid fortsat opfattelsen fra dansk side, at et forbud på EU-plan mod erhvervsmæssig indførsel og produktion af samt handel med skind og skindprodukter fra hunde og katte vil være at foretrække.

Baggrunden herfor er bl.a., at told- og skattemyndighederne i f.eks. Danmark efter de almindelige regler herom foretager kontrol af varer, der kommer til Danmark fra tredjelande. En tilsvarende kontrol foretages i sagens natur ikke, når der er tale om indførsel til Danmark fra et andet EU-land.

Både Sverige og Danmark har på den baggrund også flere gange opfordret Kommissionen til at undersøge, hvorvidt det er muligt at gennemføre et importforbud af katte- og hundeskind på EU-plan – og begge gange er Sverige og Danmark blevet støttet af adskillige andre lande.

Da medlemslandene sidste gang havde lejlighed til at drøfte problemstillingen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2005, lovede Kommissionen at vende tilbage med en orientering om dens vurdering af mulighederne for at indføre et importforbud på EU-plan af katte- og hundeskind.

Det bemærkes, at det ikke fremgår af handlingsplanen, hvad Kommissionens initiativ på dette punkt nærmere vil komme til at indeholde. Regeringen vil derfor *fortsat* søge dette nærmere afklaret. Det kan således tænkes, at Kommissionen i stedet for et importforbud på EU-plan overvejer f.eks. at indføre en pligt for erhvervsdrivende til at gøre forbrugerne opmærksomme på, at

skindet hidrører fra hund eller kat. En sådan mindre indgribende løsning vil imidlertid efter regeringens opfattelse ikke være tilstrækkelig til at tilgodese de dyreetiske hensyn, der ligger til grund for forslaget om indførelse af et fælleseuropæisk importforbud.

På området dyreforsøg og anvendelsen af princippet om de såkaldte 3 R'er (reduction (formindskelse af antallet af anvendte forsøgsdyr), refinement (videreudvikling af dyreforsøgsmodellerne, så belastningen bliver mindre for forsøgsdyrene) og replacement (udvikling af alternative metoder til dyreforsøg)), der også er en del af indsatsområde nr. 2, ser regeringen frem til etablering af tiltag, der kan fremme det partnerskab mellem Kommissionen og industrien til fremme af alternativer til dyreforsøg, som blev vedtaget i Bruxelles i november måned 2005.

Med Kommissionens initiativ kan det arbejde for fremme af alternative metoder, som allerede foregår i andre sammenhænge, f.eks. hos Det Europæiske Center for Validering af Alternative Metoder (ECVAM) og i European Consensus Platform for 3R Alternatives to Animal Experimentation (ECOPA), forhåbentlig styrkes yderligere.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Handlingsplanen blev præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2006 uden at der foregik en egentlig drøftelse af handlingsplanens indhold eller blev fremsat mange bemærkninger fra medlemslandene.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. februar 2006 drøftede Rådet på grundlag af et spørgeskema udarbejdet af det østrigske formandskab at drøfte en række spørgsmål i relation til handlingsplanen. Et flertal af delegationerne understregede i den forbindelse behovet for at vurdere den socio-økonomiske virkning for producenter og forbrugere forud for enhver ændring af de nuværende minimumskrav. Flere delegationer var endvidere enige om, at der er behov for et solidt videnskabeligt grundlag for en ajourføring af de nuværende minimumskrav. Flere delegationer var således bekymrede for, at der vil kunne mistes markedsandele til tredjelande, hvis kravene skærpes, medmindre tilsvarende velfærdsregler gøres obligatoriske for EU's handelspartnere gennem WTO-forhandlinger. Flere delegationer gik endvidere ind for en oplysningskampagne for at informere landbrugere, detailhandlere og forbrugere bedre om dyrevelfærdsreglerne og anvendelsen deraf; flere delegationer støttede også indførelsen af mærkning for at forbedre informationen af offentligheden. Nogle delegationer foreslog, at der indføres benchmarks for at informere offentligheden bedre om de forskellige dyrevelfærdsregler.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har *senest* været forelagt Folketingets Europaudvalg *til forhandlingsoplæg* forud for den politiske drøftelse på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. februar 2006.